

Landupplýsingar í nýju ljósi

Þorbjörg Kr. Kjartansdóttir

LÍSA, samtök um landupplýsingar á Íslandi

Gagnavinnsla í landupplýsingakerfi eykur gildi upplýsinganna

Staðtengd gögn

Hvað? Hversu mikið/margir?

Hvar? Hvenær?

Skoða orsakasamhengi

- T.d. náttúrufars, framkvæmda byggðapróunar og mengunar

Staðbundið

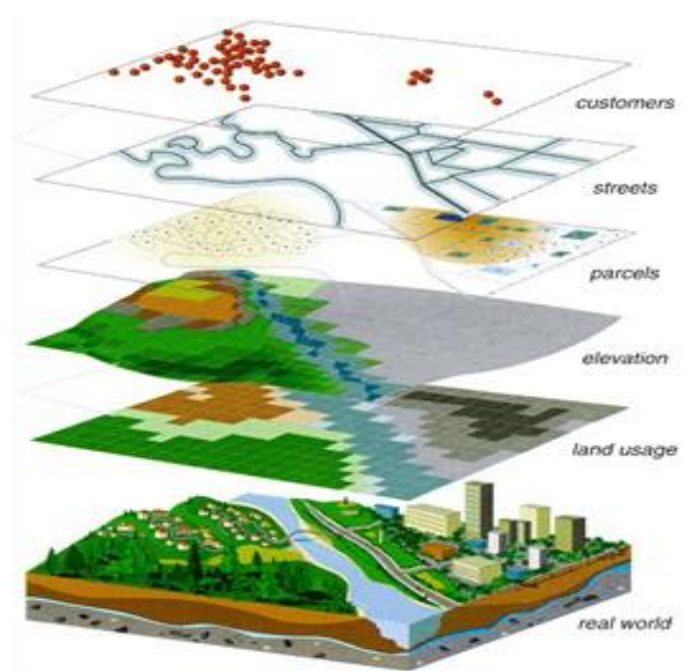
þín staðsetning

kortlagning á þinni hlaupaleið í dag

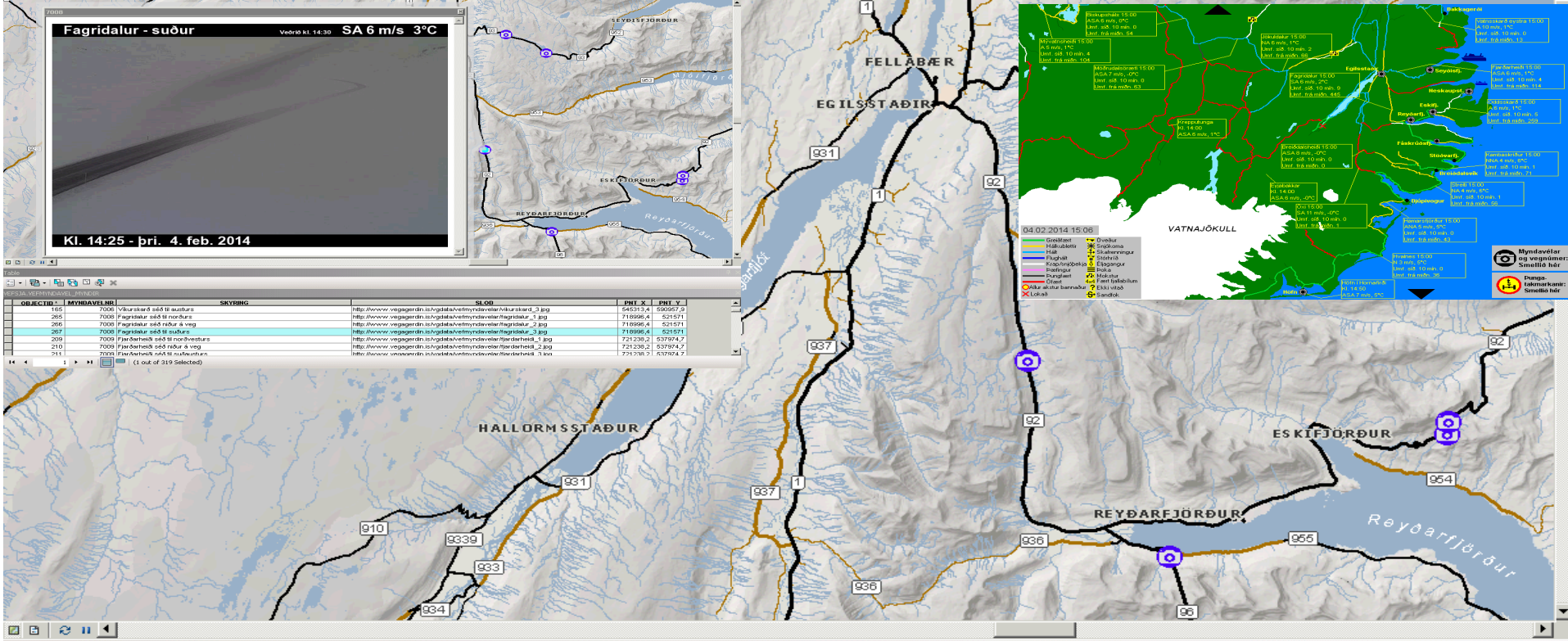
Hnattrænt

loftlagsbreytingar

skilja hreyfingar jökla- NASA

Snjallkort

OBJECTID	MYNDAVELHR	SKYRING	SLÖD	PNT_X	PNT_Y
165	7006	Víkurskarð séð til austurs	http://www.vegagerdin.is/vgdata/vefmyndavelar/vikurskar_3.jpg	54531,4	59095,9
265	7008	Fagradalur séð til norðurs	http://www.vegagerdin.is/vgdata/vefmyndavelar/fagradalur_1.jpg	71899,4	52157,1
266	7008	Fagradalur séð niður á veg	http://www.vegagerdin.is/vgdata/vefmyndavelar/fagradalur_2.jpg	71899,4	52157,1
267	7008	Fagradalur séð til suðurs	http://www.vegagerdin.is/vgdata/vefmyndavelar/fagradalur_3.jpg	71899,4	52157,1
209	7009	Fjarðarheiði séð til norðvesturs	http://www.vegagerdin.is/vgdata/vefmyndavelar/fjarðarhei_1.jpg	72123,2	53797,4
210	7009	Fjarðarheiði séð niður á veg	http://www.vegagerdin.is/vgdata/vefmyndavelar/fjarðarhei_2.jpg	72123,2	53797,4
211	7009	Fjarðarheiði séð til suðausturs	http://www.vegagerdin.is/vgdata/vefmyndavelar/fjarðarhei_3.jpg	72123,2	53797,4

OBJECTID	MYNDAVELHR	SKYRING	SLÖD	PNT_X	PNT_Y
165	7006	Víkurskarð séð til austurs	http://www.vegagerdin.is/vgdata/vefmyndavelar/vikurskar_3.jpg	54531,4	59095,9
265	7008	Fagradalur séð til norðurs	http://www.vegagerdin.is/vgdata/vefmyndavelar/fagradalur_1.jpg	71899,4	52157,1
266	7008	Fagradalur séð niður á veg	http://www.vegagerdin.is/vgdata/vefmyndavelar/fagradalur_2.jpg	71899,4	52157,1
267	7008	Fagradalur séð til suðurs	http://www.vegagerdin.is/vgdata/vefmyndavelar/fagradalur_3.jpg	71899,4	52157,1
209	7009	Fjarðarheiði séð til norðvesturs	http://www.vegagerdin.is/vgdata/vefmyndavelar/fjarðarhei_1.jpg	72123,2	53797,4
210	7009	Fjarðarheiði séð niður á veg	http://www.vegagerdin.is/vgdata/vefmyndavelar/fjarðarhei_2.jpg	72123,2	53797,4
211	7009	Fjarðarheiði séð til suðausturs	http://www.vegagerdin.is/vgdata/vefmyndavelar/fjarðarhei_3.jpg	72123,2	53797,4

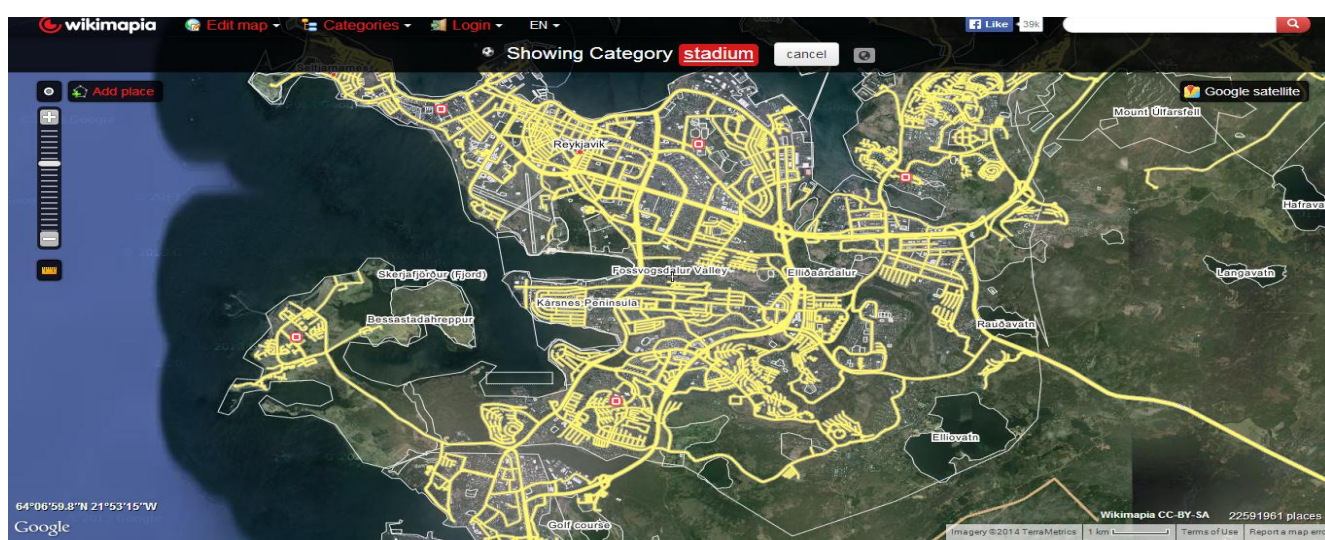
Aukið aðgengi að opinberum landfræðilegum grunngögnum

- Lög um grunngerð fyrir stafrænar landupplýsingar
- maí 2011
- Copernicus, áætlun um vöktun umhverfis, áður GMES (Global Monitoring or Environment and Security)
- Mikil áhersla stjórnvalda á að tryggja samræmi og aðgengi gagna

Það sem ég vil, þegar ég vil og eins og ég vil

- Hluti af almennri þróun:
- notendur sem eru virkir í stað þess að vera óvirkir neytendur
- Fólk skráir sem það upplifir: gott/slæmt/breytingar, eitthvað sem fer úrskeiðis; mannlíf, umhverfi; mengun og gæði- umhverfisbreytingar, stöðulýsingar og ástand
- Dæmi: mörk skógarelds eða umferðartafir- ekki allt rétt, en notendur sjálfir senda fljótt inn leiðréttingar
- Fljótari og ódýrari gögn
- Samfélagsmiðlarnir mikið notaðir
- Nýlandfræði VGI = Volunteered Geographical Information
Landupplýsingar sjálfboðaliða, skráð að eigin ósk

[WikiMapia](#)

[OpenStreetMap](#)

- Cycle Map
- Transport Map
- MapQuest Open
- Humanitarian

Enable overlays for troubleshooting the map

- Map Notes
- Map Data

Ólík nálgun og tilgangur kortlagningar

- Opinberir aðilar
- Uppbygging samræmdra staðlaðra gagnagrunna í sögulegu samhengi
- Fyrir rekstur veitu- og orkukerfa fyrir vöktun umhverfis og náttúru
- Ábyrgð opinberir aðilar, ríki sveitarfélög
- Aðgengi og samstarf við almenning að aukast
- Almennigur
- Einkum rauntímagagna
- Frá skynjum og snjallbúnaði
- Fyrir upplifun og mat á atburðum og athöfnum í daglegu lífi eintaklinga
- Ábyrgð og áhuga einstaklinga
- Þarf grunngerð landupplýsinga og tækniúhverfi

Landupplýsingar í nýju ljósi

- Umskipti frá lagaramma hins opinbera og stöðluðu umhverfi yfir í síbreytilega veruleika markaðsins og notenda
- Kallar á sveiganlega stefnumörkun, lagaramma og viðmið hins opinbera
- Upplýsingar hafa ólíkan tilgang og eru mjög misjöfnum gæðum, hvað varða nákvæmni og áreiðanleika
 - jarðvegskort vegakort, veitukort, þjónusta
 - þitt jarðvegskort, þínar leiðir, lagnir í þínu húsi, þínir veitingastaðir
- Verður að vera hægt að treysta, en eru ekki endilega uppfærðar eins ört og notendur vilja
- Þörf fyrir áframhaldandi þróun á gæðaeftirliti og öryggiskröfum fyrir aukinn sveiganleika

Endurskilgreining

- Fólk tengir staðsetningar við örnefni og heimilisföng, ekki við hnit, hnitakerfi
- Kallar á nýja sýn á nákvæmni staðsetninga í kortagerð
- Aukið vægi tungumála, menningar og staðbundinna gilda
- Framboð gagna eftirspurn eftir gögnum hjá þessum vaxandi nýja notendendahópi
- Greina notendur og þekkja þá, svo þeir geti skapað sinn eigin veruleika og tækifæri
- Samstarf og ný nálgun í gagnaöflun: þarf að vera hægt að tengja ólík gögn, sem er aflað í ólíkum tilgangi

Hvað þarf til

- Aldrei eins mikilvægt að miðla landupplýsingum fyrir bættu ákvörðunartöku
- Endurskilgreining á samskiptum sérfræðinga og áhugamanna þarf að tengja ólík fagsvið, sérfræðinga, ólíka notendur
- Allir með, ekki bundið við fámennan sérfræðingahóp
- Búast má við mjög mikilli aukningu notenda og notkun
- Gerir kröfu um að upplýsingarnar séu betur sniðnar að þörfum notenda
- Stefnumótun, lagaumhverfi og staðla þarf að vera í nánú samvinnu við notendur og auka og auðvelda möguleika á samskiptum með ólík gögn og samnýtingu þeirra
- Huga vel að þeim hindrunum sem enn eru til staðar á endurnot og deilingu gagna

Bilið á milli tölvugeirans og landupplýsingageirans

- Ed Parsons, tækniráðgjafi í landupplýsingum hjá Google:
- Starfsframi í tæknilausnum landupplýsinga krefst samspil af tækniþekkingu sem er ekki kennt í neinum þökkum í skólakerfinu. Góðar námsleiðir í landupplýsingafræðum en þeir eru með of mikla áherslu á landfræði. Tölvutækninám hins vegar býður ekki uppá þá landfræðilegu þekkingu sem þarf
- Erfitt að finna fólk sem hefur þekkingu bæði á tölvutækni og á landfræðilegri greiningu
- Margir sem eru að ráða starfsfólk þekkja þennan vanda

Lifelong learning verkefni

- „Need to know , body of knowledge“
- Ætlunin að minnka þetta bil á milli tölvu- og landupplýsingageirans og útbúa verkfæri og leiðbeiningar í vefviðmóti sem verða uppfærðar reglulega og viðhaldið af breiðum hópi þátttakenda <http://www.gi-n2k.eu/>

Lifelong
Learning
Programme

Dæmi um kennsluefni í landupplýsingatækni

Þróað vefviðmót með leiðbeiningum, dæmum og lausnum

Takk fyrir !

Þorbjörg Kr. Kjartansdóttir

LÍSA samtök um landupplýsingar á Íslandi

www.landupplysingar.is

landupplysingar@landupplysingar.is